

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
**Institut d'Educació Secundària i Superior
d'Ensenyaments Professionals
Esteve Terradas i Illa**

Bonavista s/n
08940 Cornellà de Llobregat
Tel. 93 377 11 00
Fax 93 377 27 09
iesesteveterradas@xtec.net
<http://www.iesesteveterradas.com>

PROJECTE D'INNOVACIÓ EDUCATIVA

PROGRAMA DE COEDUCACIÓ

PROJECTE DE COEDUCACIÓ IES ESTEVE TERRADAS I ILLA.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
**Institut d'Educació Secundària i Superior
d'Ensenyaments Professionals
Esteve Terradas i Illa**

Bonavista s/n
08940 Cornellà de Llobregat
Tel. 93 377 11 00
Fax 93 377 27 09
iesesteveterradas@xtec.net
<http://www.iesesteveterradas.com>

1) DADES DEL CENTRE:

Nom del centre: IES-SEP ESTEVE TERRADAS I ILLA.

Codi del centre: 08016781

Titularitat: Centre Públic.

Adreça: c/ Bonavista, s/n

(08940) Cornellà de Llobregat

Barcelona.

Tel: 933771100

Adreça electrònica: a801678@centres.xtec.es

Nom de la persona responsable del projecte: Rosa Maria Aznar Garcia

Adreça electrònica de la persona responsable dels projecte:

raznar@xtec.cat

2. TÍTOL DEL PROJECTE

PROJECTE DE COEDUCACIÓ IES ESTEVE TERRADAS I ILLA

3. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

L'IES Esteve Terradas s'ha caracteritzat al llarg dels anys per ser sensible a tots els temes que han tingut a veure amb promoure la coeducació. Aquests dies hem celebrat el 30è aniversari del nostre centre, i podem veure com amb la perspectiva dels anys, d'una forma o d'una altra, la presència de les dones a la societat s'ha tractat i ha estat present. Primer, va ser la lluita per la igualtat de drets, després la presència en els currículums, la denúncia dels maltractaments envers les dones i, en els últims temps, la defensa de la diferència sexual com un plus en la nostra tasca docent. Durant aquests 30 anys, moltes professores i, en general, tota la comunitat educativa de l'Esteve Terradas, hem fet un gran esforç per tal d'anar incorporant les demandes de gènere que en cada moment històric la societat ha anat plantejant.

Tot i així, considerem que ara seria el moment de sistematitzar tota aquesta feina i engegar un projecte coeducatiu basat en les tasques fetes, en les que estem fent actualment, i en posar-ne en marxa de noves. El fet de planificar un projecte d'innovació sobre la coeducació ens servirà per analitzar quina és la situació en què ens trobem i també per plantejar-nos els objectius concrets que volem assolir, alhora que considerem que reafirmaria la presència de la coeducació en el nostre centre.

4. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

a. OBJECTIUS

- Analitzar què s'està fent al nostre centre sobre Coeducació.
- Fomentar la presència i la visibilitat de les dones en els currículums.
- Prevenir les violències sexistes.
- Incorporar els sabers de les dones al coneixement i a la realitat quotidiana.
- Fomentar l'ús de llenguatges no sexistes.
- Intervenir en la correcció del desequilibri existent a l'hora d'escollir una determinada família professional, o una branca de batxillerat, per raó de gènere.
- Intervenir en desmitificar els estereotips de gènere en el moment de fer una orientació laboral i/o professional.
- Promoure les associacions de les alumnes i de les professores per fer actuacions conjuntes sobre temes coeducatius.
- Fomentar el fet que la representació de l'alumnat sigui paritària.
- Fomentar que les dones tinguin el màxim de representació possible en tots els estaments de la comunitat educativa.
- Donar veu a les noies i a les dones d'altres cultures que per raons migratòries també formen part del nostre centre, encara que d'una manera minoritària.
- Proporcionar informació específica sobre sexualitat, afectivitats i reproducció i la seva incidència en les dones.
- Vetllar perquè la utilització dels espais de pati siguin paritaris quant a gènere.
- Potenciar la coeducació, col·laborant amb altres centres i associacions de dones de Cornellà.

b. ASPECTES A DESENVOLUPAR

- Es farà una recopilació exhaustiva de tot allò que s'està fent en aquests moments al centre sobre la coeducació. Es farà servir un model d'enquesta que es passarà als diferents departaments, així com al departament d'extraescolars i a l'equip directiu.
- Es treballaran molt en profunditat les celebracions més emblemàtiques respecte a la iconografia feminista: el 25 de novembre i el 8 de març. Per això serà molt important crear un grup d'alumnes voluntàries tant d'ESO-Batxillerat com dels Cicles, que des de principi de curs, i en hores extraescolars, s'organitzin per pensar i organitzar les diferents activitats.
- En la jornada del 25 de novembre es faran tallers als diferents nivells educatius, així com xerrades, conferències i algun acte simbòlic de rebuig cap a les violències envers les dones.
- Quant a la jornada del 8 de març, s'intentarà deixar palesa la participació de les alumnes en l'organització dels actes que aniran dirigits a tota la comunitat educativa. També es pensarà en alguna acció de tipus reivindicatiu respecte a la resta de la ciutat. Es pensaran activitats específiques dirigides a les mares del nostre alumnat. Algun acte lúdic per a les professores i les membres del PAS , que podria ser un sopar de dones. També seria interessant fer una revista específica per commemorar el 8 de març, amb escrits fets per l'alumnat dels diferents nivells educatius on la temàtica específica fos la visió de gènere. A més per fer extensiva tota aquesta feina, ens posaríem en contacte amb els mitjans de comunicació locals, i poder-la compartir amb la resta de la ciutadania.
- Es faria una tasca de revisió exhaustiva de la possible existència de llenguatge sexista en tots el documents que fem servir al nostre centre. Es crearia una

comissió de voluntaris i voluntàries per anar resseguint tots els documents i així intentar d'anar millorant en aquest sentit. En la mateixa direcció es miraria de fer un estudi de la retolació del centre a fi de fer visibles les dones.

- Es farà un estudi de la utilització de l'espai del pati per part dels nois i noies a l'ESO. Aquesta anàlisi podrà servir per fer una intervenció amb l'objectiu de potenciar jocs i activitats on les noies participin o se sentin més al seu gust.
- S'insistirà molt des de les tutories pel que fa a l'elecció de delegats i delegades, el fet que per a cada grup hi hagi una participació paritària, és a dir, un delegat i una delegada per curs. També es farà un estudi de la distribució per gèneres dels càrrecs del centre amb la intenció de reflexionar sobre el tema.
- Amb la bibliotecària del centre, es proposaran algunes xerrades i conferències sobre escriptores, científiques, artistes... que ens explicaran la seva tasca específica.
- Tal com ja hem fet durant el curs 2006-2007, ens posarem en contacte amb el programa "Talla amb els mals rotllos" per fer els tallers amb l'alumnat de 4t d'ESO, així com l'activitat formativa pel professorat del claustre sobre aquest tema.
- Contactarem amb serveis socials per rebre informació sobre el protocol que cal seguir en cas de detectar casos de violència domèstica, així com les eines per aprendre a detectar-los.
- Proposarem una xerrada amb els/les representants sindicals per parlar sobre alguns temes específics que ens afecten a les dones ensenyants, des de l'òptica laboral i professional. Es convidaria a les representants de les secretaries de la dona dels sindicats més representatius.
- Es pensarà un projecte on els sabers de convivència transmesos a les dones durant segles: la cura de l'altri, la protecció de les persones febles, el diàleg com a forma de resoldre els conflictes, l'empatia emocional... fossin les eines amb les quals l'alumnat de 4t d'ESO es fes càrrec de l'alumnat de 1r d'ESO.

Es pensarà alguna activitat on els i les més grans ajudessin als i les més petites, així com fer una sortida conjunta...

- Es farà una anàlisi del nombre de nois i noies que es matriculen en els diferents batxillerats i famílies professionals, per saber la desproporció que pugui existir quant al sexe en les diverses opcions.
- Es pensarà en alguna activitat específica per encoratjar les noies a escollir famílies professionals tradicionalment destinades als nois i al revés. Es podria fer en les jornades d'orientació de 4t d'ESO d'una forma especial, amb exemples que fessin possible trencar amb els diferents estereotips.
- Seguirem treballant els temes específics de dones quant a sexualitat, afectivitats i reproducció juntament amb els centres de planificació familiar de la zona, així com amb el programa salut-escola.
- Ens posarem en contacte amb les responsables de l'aula d'acollida del centre per pensar alguna activitat dirigida a les mares i filles que vénen d'altres països i cultures per posar en comú experiències diverses i així poder conèixer altres realitats.
- Intentarem contactar amb altres centres de Cornellà per tal de donar a conèixer el nostre projecte i amb la intenció de fer alguna activitat conjunta.
- Establirem contacte amb la Conselleria de les Dones de la Ciutat de Cornellà, a fi d'explicar el nostre projecte, buscar vies de participació conjunta i de recolzament mutu, per tal de fer el nostre projecte el màxim d'extensiu possible.

c. INTEGRACIÓ EN EL CURRÍCULUM

- Després de conèixer quina és la presència real de les dones en les diferents programacions, es donarà publicitat de quin és el punt de partida. S'explicarà

als diferents departaments tot el que ja s'està fent en relació als aspectes que podem considerar coeducatius i es proposarà, a aquells departaments que ho considerin necessari, assessorament específic sobre aquests temes.

- Es plantejarà en els diferents equips docents d'ESO-Batxillerat de quina manera incorporarem aspectes relacionats amb el gènere en la programació tutorial, amb la intenció de deixar-lo reflectit en el nostre PAT.
- Es farà un crèdit variable a 1r d'ESO sobre coeducació, el qual es repetirà en cadascun dels tres trimestres, amb la intenció que el facin la major quantitat d'alumnes possible. En aquest crèdit, s'intentarà treballar sobre conceptes clau per entendre la coeducació com ara la diferència entre sexe i gènere, el coneixement de la situació de les dones a la nostra societat i arreu del món intentant fugir d'una visió victimista però alhora deixant ben palesa l'existència d'un ordre patriarcal com a causant de l'opressió de les dones.
- Dins del projecte d'història oral que està engegat des del departament de Ciències Socials, es farà un projecte específic amb l'alumnat de 4t d'ESO, que tindrà com a objectiu recuperar la memòria històrica de les dones del nostre passat recent, àvies dels nois i noies que duran a terme el projecte d'investigació. D'aquesta manera es faran visibles les feines de les dones i la importància de la seva presència en la nostra història. L'exposició d'aquest treball encara donarà més publicitat a aquest fet.
- Es vetllarà perquè dins de les ofertes que els diferents departaments fan del Treball de Recerca per a 2n de Batxillerat, hi hagi algunes propostes sobre temes de gènere.
- Es farà una revisió dels diferents Crèdits de Síntesi de l'ESO i s'intentarà afegir alguns aspectes coeducatius.
- Juntament amb la persona responsable de la biblioteca, es començarà a fer un arxiu conjunt de materials relacionats amb la coeducació, al servei de tots els departaments: bibliografia, hemerografia, pel·lícules, material gràfic...

d. COL·LECTIUS QUE HI PARTICIPEN

- Alumnat de l'ESO
- Alumnat de Batxillerat
- Alumnat de Cicles Formatius
- Persona responsable del projecte
- Famílies de l'alumnat del Centre
- Professorat del Centre
- Membres del PAS
- Altres Centres Públics de Cornellà
- Associacions de dones de Cornellà
- El Consell de les Dones de l'Ajuntament de Cornellà
- La Ciutadania de Cornellà de Llobregat

e) ALUMNAT PARTICIPANT

- 1r i 2n Cicle d'ESO
- 1r i 2n Curs de Batxillerat
- Cicles Formatius de Grau Mitjà
- Cicles Formatius de Grau Superior

f) TEMPORALITZACIÓ DE LES ACTUACIONS

Curs 2007-2008:

- S'intentarà donar una gran empenta al projecte amb la creació d'un grup d'alumnes i professores de tots els nivells educatius, per tal d'organitzar i donar ressó dins el centre les jornades del 25 de novembre i del 8 de març. Es provarà de fer la revista pel 8 de març, el sopar per les dones treballadores del centre, actes, tallers, xerrades, conferències, actes reivindicatius...
- Serà el moment de fer la recopilació del que sabem que es fa en el centre sobre coeducació i de quina manera està integrat en els diferents currículums, tot engegant la possible reflexió sobre la necessitat d'ampliar-ho, des dels diferents departaments.
- També s'intentarà crear una comissió per revisar els diferents documents de l'institut i corregir un possible llenguatge sexista que invisibilitzi les dones.
- S'analitzarà i es proposarà l'elecció paritària de delegats i delegades.
- Ens posarem en contacte amb la bibliotecària del Centre per impulsar alguna xerrada d'alguna escriptora important.
- Ampliarem els contactes amb els centres de planificació per tal de seguir amb les xerrades sobre sexualitat, afectivitats i reproducció.
- Es mantindran com a prioritaris en el currículum tutorial de 4t d'ESO els tallers de "Talla amb els mals rotllos" i ens posarem en contacte amb Serveis Socials per activar un protocol de detecció i actuació davant de possibles casos de violència domèstica.
- Es posarà en marxa el crèdit variable de coeducació a 1r d'ESO.
- Es mantindrà, en el projecte d'història oral la prioritat de fer entrevistes en profunditat a dones.

- S'ofertaran diferents projectes de Treballs de Recerca a 2n de Batxillerat amb una visió específica de gènere.

Curs 2008-2009:

- Es proposarà assessorament per aquells departaments que vulguin ampliar els seus currículums acostant-se a una perspectiva coeducativa.
- Es traslladarà la discussió d'ampliar els temes coeducatius en el PAT.
- Les celebracions del 25N i 8M s'afiançaran i s'ampliaran amb contactes amb altres grups de dones de Cornellà i amb la Conselleria de la dona de l'Ajuntament de la ciutat.
- Es farà un seguiment del llenguatge no sexista en els documents, i també en la retolació del centre.
- Es farà un estudi sobre la participació del professorat en els diferents càrrecs.
- Es farà des de la biblioteca del centre alguna xerrada sobre alguna dona científica.
- Es convidarà a les representants de les secretaries de les dones dels diferents sindicats.
- Es començarà a pensar i a redactar el projecte específic de convivència entre l'alumnat de 4t d'ESO i el de 1r d'ESO.
- Per a la Jornada de Sant Jordi, es pensarà alguna activitat sobre les dones d'altres cultures.
- Es començarà l'anàlisi del funcionament del pati per aconseguir-ne una utilització paritària entre nois i noies.
- Es buscaran les dades necessàries per saber el nombre de nois i noies que es matriculen de cada especialitat professional o dels diferents batxillerats. A

partir d'aquest estudi es pensarà un projecte per actuar en el canvi dels estereotips.

Curs 2009-2010:

- En aquest curs la celebració de les jornades del 25N i del 8M s'intentaran exportar a la resta de la ciutat, convidant a altres centres i als mitjans de comunicació locals.
- Serà el moment de fer un seguiment de tots els projectes engegats fins ara, com el del protocol per detectar la utilització d'un llenguatge sexista en els documents, o el de la detecció i prevenció de la violència de gènere, les xerrades de dones importants en els diferents àmbits des de la biblioteca, l'ampliació de la presència dels sabers de les dones en les currículums i d'altres.
- També haurà arribat l'hora de posar en marxa projectes d'actuació quant a la utilització dels espais (utilització del pati a l'ESO); el d'eliminar els estereotips respecte a l'orientació laboral, acadèmica i professional; d'engegar el projecte de convivència entre 4t i 1r d'ESO o d'incidir en els crèdits de síntesi per incloure algun aspecte sobre coeducació.
- Durant aquest curs, s'iniciarà la creació d'un arxiu específic sobre coeducació.
- Aquest serà també el curs on s'avaluarà el seguiment definitiu del projecte.

g) CRITERIS I INDICADORS D'AVUACIÓ

Criteris:

- Es farà servir, sempre que es pugui, un criteri comparatiu. Caldrà veure les diferències entre les informacions disponibles sobre tot allò que ja es fa respecte a la coeducació en el centre i allò que s'haurà fet després dels tres anys de duració del projecte.
- A part de les valoracions quantitatives, caldrà tenir en compte sobretot el grau de satisfacció dels diferents col·lectius implicats en el projecte.

Indicadors:

- El coneixement dels conceptes coeducatius en tota la comunitat escolar.
- El grau d'increment de la presència i el tractament del gènere en els diferents currículums.
- El grau d'implicació de la comunitat escolar en la participació de les jornades reivindicatives del 25 de novembre i el 8 de març.
- El grau de satisfacció dels diferents col·lectius de la comunitat escolar.
- El compliment dels diferents objectius plantejats en el projecte, així com la seva temporalització.
- L'augment de l'ús de llenguatges no sexistes.
- L'increment de la visibilització de les dones en tots els àmbits: acadèmic, laboral, professional i relacional.
- El grau de projecció exterior del nostre projecte coeducatiu.